

בית רשת חומר ריבוי חוות מתתיהו - קוד מחקר 3230

שם התכנית: חומר ריבוי לזני VF

דוח סופי למועצת הצמחים 2018

חוקר אחראי: מרים זילברשטיין

רקע ותיאור הבעיה

על מנת ליצר שתיל איכותי, יש צורך לספק למשתלות חומר ריבוי נקי מוירוס. בשנים האחרונות הוחמרה ההקפדה על ניקיון פיטוסניטרי של החומר הצמחי (זנים וכנות) המובאים לארץ ממקורות שונים, וכל החומר הצמחי המגיע לארץ נבדק ע"י השירותים להגנת הצומח ולביקורת (PPIS), ומשוחרר למערך בדיקות איכות יצרניות רק אם הוא נקי מוירוס. כשזן \ כנה נמצאים מתאימים למסחר בישראל, יש לייצר חומר ריבוי רב כדי לספק לשתלנים. ייצור ואספקת חומר ריבוי נקי מוירוסים מצריך מערך שלם, ואחד החלקים במערכת זו הוא בית רשת לעצי אם הממוקם בחוות מתתיהו.

מועד התחלת ומועד סיום התכנית: 2012 עד - פתוח

שיטות העבודה

בשנת 2012 הוקם בחוות מתתיהו בית רשת לזנים נקיים מוירוס. הזנים שיובאו מחו"ל ונמצאו נקיים מוירוס (VF), הורכבו על כנת נקיות מוירוס, ובכל שנתיים נבדקים מחדש (ע"י PPIS) על מנת לוודא שהם עדיין נקיים.

בחלקה 24 זני דובדבן, 11 זני תפוח, 8 כנות תפוח, 3 זני חבוש, ואגס קוסטיה + 5 זני אגס אירופים; הזנים נבדקו לאחרונה בשנת 2017 ונמצאו נקיים. בשנת 2018 נבדקה גם פיטופלזמה בעצים עם מופע חשוד, העצים נמצאו נקיים. כל עץ שנמצא נגוע מושמד.

זני דובדבן בחלקה מורכבים על כנת מהלב זריע: רויאל דון, רנייה, פיבוריט, בינג, סטלה קומפקט, ואן, 48.5-GG-319, לאפינס, סוויט הרט, מיני רויאל, הדל פינגן, סאם, סן ברסט, סמבה, סנדרה רוזה, Z-312 – 24, סימפוני, בורלא, רגינה, קוסרה, לריאן, שיינוק, קריסטולינה.

זני תפוח – גרני סמית, ציאלנג'יר, סמוטי, ריינדרס, גייל גאלה, ברוקפילד גאלה, נגפו, סאן-דאונר, קריספ פינק, קמאו, אדאמס זני חבוש – פונטני, אקמק. פיינאפל

כנות תפוח – MM106, MM109, MM111, M25, M26, M9, M9-T337, M9-PAJAM, PI80,

זני אגס אירופי: בוסק, קומיס, וילאמס, אבטה פטל, קונפרנס

העצים המזוהים נגזמים חזק בחורף כד לעודד צימוח וגטטיבי לקבלת הרבה חומר צמחי, החומר הצמחי מחולק לשתלנים ע"פ הזמנות.

בשנת 2015 התחלנו לחלק חומר לשתלנים.
בשנים 2016-2018 יצאו כמויות גדולות של חומר צמחי .
יש עליה בביקוש לחומר צמחי נקי מוירוס, ויש דיווח משתלנים שבשימוש בחומר נקי אחוזי
ההצלחה בהרכבות גבוהים יותר.

המלצות להמשך

המשך פעילות.

נבדקת האופציה לשתול גם זני גלעיניים (אפרסק, נקטרינה, משמש ושזיף) למבנה הרשת כפתרון
להשהיית הבניה של מבנה בית רשת חדש בחוות המטעים (השתילים כבר קיימים במתניהו ומחכים
להעתקה לשטח).